

■ Opgave 1

Stoppen met roken!?

In een land betalen rokers bij de aanschaf van tabaksproducten een flink bedrag aan indirecte belasting (tabaksbelasting)*. Dat vinden veel mensen terecht omdat de overheid als medefinancier van de gezondheidszorg en de sociale zekerheid gevolgen van tabaksgebruik ondervindt. Niet alle lasten van tabaksgebruik zijn op deze manier in de prijs van tabaksproducten te verwerken. De overheid onderneemt dan ook regelmatig acties om de mensen aan te zetten minder te roken. Als die acties succes hebben, kan dat de overheid vanwege besparingen op gezondheidszorg en sociale zekerheid financieel voordeel opleveren. Daar kan financieel nadeel tegenover staan doordat minder roken kan leiden tot een daling van de opbrengst van zowel directe als indirecte belastingen.

Overwogen wordt om een nieuwe actie te starten. Bij het besluit wat voor soort actie dat gaat worden, heeft de overheid de beschikking over de resultaten van twee onderzoeken.

- Onderzoek 1 heeft aangetoond dat een anti-rookcampagne op televisie leidt tot een daling van de afzet van tabaksproducten met 4%.
- Onderzoek 2 heeft uitgewezen dat een 10% hogere consumentenprijs van tabaksproducten leidt tot een 5% lagere afzet van tabaksproducten.

* De tabaksbelasting in dit land wordt berekend door 50% te nemen van de consumentenprijs exclusief de 16% BTW die in de consumentenprijs begrepen is.

1p 1 Citeer de zin waaruit blijkt dat er sprake is van negatieve externe effecten van roken.

Een doosje sigaren heeft een consumentenprijs van € 5,40.

2p 2 Bereken het bedrag aan tabaksbelasting van dit doosje sigaren.

Bij een van de twee onderzoeken is er sprake van een daling van de totale consumentenuitgaven aan tabaksproducten en bij het andere van een stijging van de totale consumentenuitgaven aan tabaksproducten.

2p 3 Bij welk onderzoek is er sprake van een daling en bij welk van een stijging? Geef een verklaring voor die daling respectievelijk stijging.

2p 4 Bereken bij de gegeven belastingpercentages hoeveel procent de opbrengst van de tabaksbelasting volgens onderzoek 2 stijgt.

2p 5 Leg uit dat de overheid door een anti-rookbeleid minder aan *directe* belastingen kan gaan ontvangen.